

Chvění ChatGPT je seismická změna jako mezopotámská adaptace psaní

interestingengineering.com/culture/chatgpt-a-seismic-change-like-mesopotamian-writing

26. února 2023

Přizpůsobení se technologickému pokroku je určující součástí života 21. století. Ale není to pro nás jedinečné: je součástí lidského příběhu od našich nejstarších písemných záznamů – dokonce se objevuje v zápletkách starověkých mýtů a legend.

Zatímco ChatGPT hrozí, že změní písmo (a práci související s psaním), jak ho známe, Mezopotámci, kteří žili před 4 000 lety (v geografické oblasti se středem v dnešním Iráku), prošli tímto druhem seismických změn před námi. Jejich civilizaci se připisuje vynález písma.

Viz také

Žít v měnící se době

Pouhé dva měsíce po spuštění v listopadu 2022 dosáhl ChatGPT od OpenAI již více než 100 milionů lidí .

Velký jazykový model (LLM), někdy nazývaný „automatické doplňování na steroidech“, upoutal pozornost svou schopností vytvářet odpovědi na dotazy podobné lidem. Jeho práce získala úspěšné známky na univerzitních zkouškách z práva a obchodu a byla použita u kolumbijského soudu, aby pomohla rozhodnout o právním rozhodnutí.

Odpovědi na ChatGPT a jeho konkurenty kolísaly mezi rozpoznáním potenciálních rizik chatbota a vychvalováním jeho možných výhod. Jsme zaplaveni teoriemi o tom, jak nové pokroky v AI mohou změnit to, jak pracujeme, studujeme a žijeme.

Starověká Mezopotámie byla domovem mnoha raných civilizací. Její lidé byli světovými vůdci v přizpůsobování se technologickým a kulturním změnám.

Mezopotámci vynalezli kolo a zemědělství a byli průkopníky pokroku v matematice, urbanizaci a dopravě. Tyto průlomové se odrážejí v klínové literatuře, jedné z nejstarších známých forem písma.

Historie klínového písma je složitá, ale zdá se, že se zpočátku vyvinulo k zaznamenávání ekonomických údajů, jako jsou dluhy, které byly dlužné. Postupem času však Mezopotámci rozšířili své používání znaků vepsaných do hliněných tabulek k zaznamenávání různých informací v mnoha jazycích. Nová použití zahrnovala vše od diplomatické korespondence přes předzvěstné texty až po některá z nejstarších světových literárních mistrovských děl.

Technologicky podporovaní hrdinové

V nejstarším známém napsaném eposu na světě, Gilgamešovi, je stejnojmenný hrdina ukázán, jak vynalézá a používá technologie, jako jsou potápěčské závaží a plachtu, aby pokračoval ve své cestě na okraje světa – a ještě dál.

Jak poznamenal asyriolog Andrew George, mladý hrdina vyvíjí nové technologie, které mu pomáhají při hledání slávy a nesmrtelnosti. Tyto pokroky mu umožňují zapojit se do dříve neznámých činností, jako je plachtění a hlubinné potápění.

Nejoblíbenější

Další královský hrdina z Mezopotámie, Lugalbanda (někdy známý svou superrychlostí), je také připisován technologickému pokroku. Lugalbanda zdokonaluje techniku zakládání ohně používáním pazourku k zapalování uhlíků a pečení chleba. Použití nových nástrojů hrdinů zdůrazňuje jejich výjimečnost.

Vynálezy a nejednoznačnost

Mezopotámské eposy nepředstavují kulturní a technologický pokrok jako jednoznačně a jednotně přínosné. V Gilgamešovi jsou přínosy civilizace a urbanizace, jako je pokrok v technologii výstavby zdí, postaveny vedle sebe s jejich náklady – jako je ničení životního prostředí a odcizení od divočiny.

Eposy často představují nové technologie využívané ve službách lidských konfliktů – a neúměrně sloužící zájmům lidí s vysokým sociálním statusem. V sumerském eposu Enmerkar a Pán z Aratty porazí hrdinný král svého nepřítele tím, že vynalezne a použije špičkovou technologii: schopnost psát na hliněné tabulky.

O tomto vynálezu se také předpokládá, že je zmiňován v Eposu o Sargonovi, kde se zdá, že se Sargon vyhýbá pokusu o vraždu díky svým schopnostem epického čtení. Text poznamenává, že zatímco psaní na tabletech bylo vyvinuto v této fázi, použití obálek ke skrytí jejich obsahu nikoli (možná naštěstí pro Sargona).

Zastoupení nových technologií v literatuře klínového písma v některých ohledech odráží současné obavy z umělé inteligence: obavy z rostoucích sociálních nerovností a jejího potenciálního využití v kybernetické válce.

Budoucnost historie

Studium minulosti může prohloubit naše chápání toho, jak se lidé během tisíců let přizpůsobili moderním technologiím. A naopak, moderní technologie nadále rozšiřují naše chápání historie.

V posledních letech se AI – nejnovější forma písma – používá k dešifrování nejstarší: klínové literatury. Projekt Fragmentarium například používá sofistikované algoritmy k určení, které fragmenty rozbitých klínopisných textů k sobě patří; tyto algoritmy předpovídají text, který kdysi vyplnil chybějící části.

AI bude pravděpodobně i nadále měnit způsob, jakým historici analyzují minulost. To si vyžádá nové úvahy o známých otázkách – například jak přesně reprezentovat minulost ve světle možných zkreslených důkazů a potřebu kriticky hodnotit zdroje informací.

V širší oblasti akademické sféry nebyly hranice využití umělé inteligence dosud jasně vysvětleny. V lednu například špičková mezinárodní konference o umělé inteligenci zakázala používání nástrojů umělé inteligence pro psaní vědeckých prací – i když jejich použití při úpravách článků bylo akceptováno.

S ohledem na limity technologie

Dokonce i ty rané technologické adaptéry, Mezopotámci, narazili na problémy, které tehdejší technologie nedokázaly vyřešit.

Předpokládá se, že změna klimatu vyústila v pád Akkadské říše, někdy nazývané jako první mnohonárodnostní politická entita na světě. A dokonce ani prohnáný Gilgameš nemohl uniknout své smrtelnosti .

Lidé se potýkají s tím, jak vynalézt, používat a přizpůsobovat technologii již od našich nejstarších civilizací. V mezopotámské epické literatuře pomáhá nová technologie hrdinským jedincům cestovat za přijatá omezení a rozvíjet nové dovednosti. Technologie a výsledné znalosti však nejsou vždy rovnoměrně rozloženy .

Vědět, jak jsme se v minulosti přizpůsobovali měnící se technologii, nám pomáhá lépe porozumět lidskému stavu – a může nám dokonce pomoci připravit se na budoucnost.

Autor: Louise Pryke, čestná výzkumná pracovnice, University of Sydney.

Tento článek je znovu publikován z The Conversation pod licencí Creative Commons. Přečtěte si původní článek.

1. Domov

2. Kultura

 ZOBRAZIT KOMENTÁŘ (0)